



RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Möte mellan Rikstolk, SAT, ST och RT i Lund 2019-05-05

(1)

Närvarande: Hatem Zamel Abacid, RiksTolk; Shawn Thane, SAT; Maria Komierowski och Violeta Janjusic, ST; samt Mirjana Kotur Hallberg, RT.

Det fanns ingen specifik dagordning. Frågor som avhandlades var bla:

1. Remissvar, Statens tolkutredning.
2. Rollfördelning mellan Rikstolk och de andra intresseföreningarna.
3. Arbetsmiljö; skriftlig standard för alla tolkar eller riktlinjer, tex pauser, ob-tilläggen vid domstolsförhandlingar, tolktaxan, mm.
4. Tolkförmedlingars tillsättning av akuta och andra uppdrag, inbördesprioriteringen mm.
5. TOLK, vilka som får kallas det, skyddad titel även speciell kompetensen.
6. Övriga frågor

Som vanligt när det samlas många tolkar på samma plats så var det många personliga exempel från tolkens vardag gällande uppdrag, taxor, tolkförmedlingarnas tillsättning av uppdrag, mm.

Hatem informerade oss om Rikstolks nya motto:

"Tolkyrket är ett kunskapsyrke! Tolkarna får ej längre betraktas som genomgångsjobb för svårplacerad arbetskraft!"

1.Utredningens förslag i punktform

- Staten finansierar färre utbildningsvägar till tolk, men ökar den samlade kapaciteten. Volym och inriktning samordnas i förhållande till statens auktorisation av tolkar, med grundkrav på utbildning och praktik.

Bra

- Staten för register över auktoriserade och utbildade tolkar. Det utgör bas för framtida tolktjänster inom offentlig sektor.

Bra

- En ny tolklag införs, barntolkning förbjuds och ersätts med professionella tolkar. Regelverk, (2) kvalitetssäkring och tillsyn utvecklas gentemot tolkar och förmedlingsorgan.

Bra

(2)

- Offentlig sektor planerar långsiktigt, samverkar, koordinerar och använder befintliga tolkresurser mer flexibelt och effektivt. En ökande andel av resurserna används för att finansiera kärnverk- samheten i tolkningen, dvs. tolktjänster.

Bra, finns saker att säga på detaljnivå men det finns goda förutsättningar.



RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

- Kvalitetssäkrade och registrerade tolkar erbjuds uppdrag i staten genom statens beställarsamordning. Myndighetskrav möts av kvalitet i levererade tjänster.
Formuleringen av ovanstående är oklar: Kvalitetssäkra lite för allmänt borde detaljeras mer, redbarhetsprövning, tystnadsplikt??

- Staten och offentlig sektor bygger vid behov upp egna tolkresurser eller avtalar om garanterade tjänster. Den offentliga kostnadsökningen hålls tillbaka men kvalitet och samhällsnytta ökar.

*Bra, men vad ska vi som uppdragstagare tänka på om så blir fallet?
Kollektivavtal för uppdragstagare!*

- Tolkyrket värderas och professionaliseras, vilket på sikt även leder till mer traditionella partsförhållanden, förbättrad arbets- miljö, högre sysselsättningsgrad och stabilare situation på arbetsmarknaden för tolkar.

2. Rollfördelningen:

Rikstolk har infört en **Klagomur** där tolkarna kan maila in sina klagomål och synpunkter, specifikafrågor, den ska fungera som en databas för Rikstolks arbete.

Alla intreföreningar, SAT, ST och RT samt Rikstolk arbetar mot samma mål. Vad kan delegeras eller krävas (krav) av Rikstolk som är beredda att lyssna på alla aktörer.

Intresseorganisationerna jobbar mot sina intressen, facket mot specifik frågor för hela kåren, arbetsmiljö och avtal.

Rikstolks uppgift är att förhandla fram ett kollektivavtal som ska bli bättre med DV, SKL och andra aktörer. Detta avtal ska täcka oss som frilansare. Långtidsmål. Vi ska inte bygga karteller, så som köparna, men inom lagens ramar påverka detta. Ingen ska köpa våra tjänster innan det är reglerat med facket.

Till hösten 2019 skall vi genomföra en samlad aktion med en gemensam skrivelse till ordföranden (2) för utbildningsutskottet, Gunilla Svanström.

Förhoppningsvis så bäddar den nya tolklagen för förändringar.

Vi måste hjälpas åt att synliggöra ST för SIC och SKL.

3. Arbetsmiljö:

(3)

Den eviga stöttstenen; Förberedelsematerial!!!! Diskussioner angående detta, kanske i remissvaret skriva att det borde skrivas in i RB JK:s egna ord!! ” Ingen sekretess gentemot tolk gäller för dem eller det uppdrag som tolken skall utföra. En domstol skall skyndsamt tillgodose en tolks begäran om väsentliga handlingar gällande uppdraget.”

Gemensamma standarder och riktlinjer för oss tolkar. Pauser, mm. Vad tolken kan styra i detta, vilka undantag kan finnas.

Tolkrådet, vad kan de göra och vad gör dem för standardiseringen av tolkyrket, riktlinjer till detta.



RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Arvoderingen, OB-tillägg vid häkningsförhandlingar, tolktid som tas i anspråk men ej arvoderas med OB-tillägg, enhetlig arvodering för speciella kompetenser. Privata aktörer kringgår kompetensprincipen.

Tolkens erfarenhet skall prioriteras, premieras. DV taxa och villkor ej bra men minst dåliga!! Luckra upp närhetsprincipen!!

Oavsett anställningsform för tolken måste det finnas flexibilitet.

4. Tillsättning av uppdrag:

Alla är överrens om att tillsättning av akuta uppdrag inte fungerar som den skall och att SpS akuttillsättning är under all kritik om man är inloggad som tillgänglig. Vi måste gemensamt få ordning på detta.

Vem bedömer vad som är av vikt vid inbördesprioritering. Skall beröm kunna påverka detta, vem utav tolkanvändarna har tid för att rapportera detta.

Tolkyrket skall ej undermineras.

Kompetens, erfarenhet skall alltid beaktas vid tillsättning av uppdrag. Tolkförmedlingarna måste bli mera villiga att ändra i tolkarnas schema. Callcentratolkarna?? Prioriteras dem och på vilket sätt??!!

5. TOLK: vem kan kallas det?

Alla är överrens om att tolkar bör ha minst en gymnasieutbildning och att KamK auktorisationsprov skall väga tyngst.

Generellt sett har vi kategoriserat detta så här:

1. GrT
2. Högskoleutbildad tolk (TÖI)
3. AT
4. RT och ST

Dessa kategorier skall enbart kunna kalla sig, TOLK, alla de andra får benämnas någonting annat så som: språkhjälp eller liknande. Gemensamt arbeta för att RT och ST blir skyddade titlar.

(4)

Svårt att motivera speciell högskoleutbildning för tolk, de flesta har ju ändå läst på högskola. Marknaden för tolkar är väldigt osäker, efterfrågan varierar, hur då motivera unga människor till denna utbildning. Kanske underlätta för TÖI utbildade tolkar att som en del av deras examen göra provet hos KamK. Absolut inte ta bort det direkta spåret för auktorisation hos KamK, men kanske där vara hårdare med tanke på att det blir fler avista tolkningar, "båda" språken måste kunnas i tal och skrift.

Kanske större glapp mellan nivå 2 och 3 i arvoderingen för att på så sätt motivera tolkar att göra auktorisationen. Samt större skillnad i tolkförmedlingarnas arvodering av tillsatta tolkar.

6. Övriga frågor eller reflektioner:



RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Reflektioner gällande tolkförmedlingarnas svarstider, förmedlingsavgifter, att det efterlevs på tolkarnas bekostnad.

Vad som är bäst? Statlig, kommunal, privat tolkförmedling. Tolkportal för statliga myndigheter bra, lättare för myndigheter att samordna, kanske det skulle fungera för kommuner och landsting. Här har vi lite olika åsikter gällande statlig, kommunal eller privat tolkförmedling. Alla dessa aktörer är bra komplement till varandra.

Privata aktörer både bidragit till höjning och sänkning av taxor inom SKL.

Olika ståndpunkter angående detta, RT och SAT lite mer för statlig tf/tolkportal. Mer som en central databas som är icke vinstdrivande och placerar rätt tolk på rätt plats.

Staten ska se till att det ska finnas en tillsynsmyndighet inte bara över alla som får kalla sig tolkar, utan även språkföretagen också där återkallelse av legitimation respektive näringsförbud kan vara åtgärder som ska vidtas vid grova former av åsidosättande av sina förpliktelser.

Nationell tolktaxa!! Tolktaxan på samma nivå för de olika kategorierna oavsett om det handlar om statliga myndigheter, kommuner eller landsting. En utav de största utmaningarna.

Rikstolk bör förhandla med kommuner, då höjs också de statliga arvodena.